

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Zdeňka Kühna, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. F.**, zast. JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Štěpánská 633/49, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2014, č. j. OAM-196/LE-BE03-P05-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2016, č. j. 49 Az 28/2014 - 60,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného specifikovanému v záhlaví. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany tak, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném v posuzované době (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona.

[2] Stěžovatel podal dne 11. 9. 2014 třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany, řízení o jeho první žádosti bylo zastaveno, o druhé žádosti bylo rozhodnuto negativně. Jako důvod, pro který žádá o mezinárodní ochranu, uvedl, že na území České republiky má celou rodinu a práci. Všichni členové jeho rodiny zde mají trvalý pobyt. O rodinu se musí starat, žijí tady již dlouhou dobu.

[3] Krajský soud ve věci uvedl, že žalobce má pravdu v tom, že žalovaný ve svém hodnocení pominul skutečnost, že rodinným příslušníkům stěžovatele byl v mezidobí (tj. po skončení řízení o předchozích žádostech) udělen trvalý pobyt. Tuto skutečnost v žádosti skutečně uváděl a jde o skutečnost, kterou v předchozích řízeních nemohl uvést. To, že žalovaný tvrzení redukoval pouze na tvrzení o přítomnosti rodiny na území České republiky, aniž se zabýval jejich novým pobytovým statutem, však na výsledné posouzení azylové relevance této nové skutečnosti nemá vliv. K zodpovězení otázky, zda trvalý pobyt rodinných příslušníků na území České republiky může být považován za azylově relevantní skutečnosti, poukázal soud na judikatorní závěry týkající se neposkytnutí azylové ochrany manželu občana České republiky či osoby požívající práva dlouhodobého pobytu v České republice.

[4] K tomu dodal, že právo na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod primárně chrání § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Není ovšem vyloučena možnost podřadit některé zásahy do rodinného života pod důvody pro udělení doplňkové ochrany, např. případy, kdy by si žadatel vytvořil na území České republiky takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování. K závěru, že by pouhé vycestování stěžovatele z území mohlo v dané věci dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, však soud nedospěl. Z podkladů obsažených ve správním spise totiž plynou závažné indicie o nepřijatelném způsobu výkonu rodičovských a manželských práv stěžovatele v rozporu s lidskou důstojností jeho ženy a dětí. Závislost jeho rodiny na něm je tedy spíše ekonomického než emocionálního charakteru. Sama ekonomická závislost rodinných příslušníků a s ní spojené riziko hmotné nouze v případě jeho vycestování nestačí k tomu, aby mohl být učiněn závěr o nepřiměřeném zásahu do soukromého a rodinného života.

[5] Krajský soud uzavřel, že v dané věci v opakovaném řízení o udělení mezinárodní ochrany nebyly vzneseny žádné nové skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení stěžovatele. Za této situace tudíž nebyl důvod, aby žalovaný vedl znovu řízení ve věci, neboť by musel dospět k závěru, že udělení trvalého pobytu rodinným příslušníkům na území České republiky není skutečností, která by mohla mít vliv na posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Vést řízení, které je předem odsouzeno k negativnímu výsledku, by bylo v rozporu se zásadou hospodárnosti.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[6] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

[7] Soud připustil, že stěžovatel v předcházejícím řízení uvedl novou skutečnost, a to udělení trvalého pobytu ostatním rodinným příslušníkům. Zároveň uznal, že tato skutečnost nemohla být zkoumána v předchozím řízení, neboť k rozhodnutí o povolení trvalého pobytu došlo později. Konstatoval tedy pochybení žalovaného. Vzápětí nicméně uvedl, že toto pochybení nemá na posouzení azylové relevance vliv, což prokazoval obsáhlým hodnocením relevance nově uváděné skutečnosti. Řádné odůvodnění ale nelze nahradit vyjádřením k žalobě, resp. vyjádřením ke kasační stížnosti; nedostatek odůvodnění vydaného rozhodnutí nemůže být dodatečně zhojen podrobnějším rozбором problematiky učiněným až v soudním řízení. Soudní přezkum je založen na kasačním principu, soud je tedy oprávněn pouze zrušit napadené rozhodnutí a zavázat správní orgán svým právním názorem, ale v rozhodnutí absentující úvahu správního orgánu nemůže nahradit svou vlastní. Pokud se žalovaný udělením trvalého pobytu rodinným příslušníkům žadatele ve svém rozhodnutí vůbec nezabýval, měl soud napadené rozhodnutí zrušit a uložit mu, aby své rozhodnutí doplnil o řádné odůvodnění.

[8] Další pochybení je spatřováno v samotném vyhodnocení skutečnosti udělení trvalého pobytu rodinným příslušníkům. Soud dospěl k závěru, že pouhé vycestování stěžovatele z území v dané věci nemůže dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života. Stěžovatel konstatuje, že podstatnou část své žalobní argumentace věnoval právě nesprávnému posouzení své rodinné situace. Touto v podstatě stěžejní argumentací se však soud vůbec nezabýval, čímž zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.

[9] Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

pokračování

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na závěrech přijatých ve svém rozhodnutí a ztotožnil se plně s napadeným rozsudkem.

[11] Následně stěžovatel na podporu své argumentace předložil soudu návrh na provedení důkazů – Vyjádření pana A. R. ze dne 24. 9. 2016, Čestné místopřísežné prohlášení D. F., dcery M. F., ze dne 22. 9. 2016, Žádost o prošetření případu dětí rodiny F. – K. ke státnímu zastupitelství ze dne 20. 8. 2016, Návrh na svěřeni dítěte do pěstounské péče ze dne 26. 7. 2016, Návrh na přemístění dětí F. a K. z dětského domova H. do zařízení blíž k trvalému bydlišti rodičů v T. ze dne 26. 7. 2016, Návrh na zahájení řízení o zrušení ústavní výchovy nezletilé P. F. ze dne 26. 7. 2016.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[13] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“.

[14] Kasační soud nespatřuje v namítaných skutečnostech přesah vlastních zájmů stěžovatele, a to v mezích vytyčených výše citovaným usnesením prvního senátu.

[15] Soud se dále zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. Vlastní překzum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria prezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že by k ní byl povinen přihlídnout i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[16] Veškerá výše uvedená kritéria napadené rozhodnutí splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o dostatek relevantních důvodů. Je z něj zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[17] Námítka nepřezkoumatelnosti v posuzované věci směřuje do závěru, že se krajský soud dostatečně nezabýval rodinnou situací stěžovatele. Jak krajský soud, tak žalovaný, ve svých rozhodnutích dospěl k závěru, že se v posuzovaném případě jedná o opakovanou žádost z důvodu, že stěžovatel nevznesl nové azylově relevantní důvody, které nemohl bez své viny uplatnit v řízeních o přecházejících žádostech o udělení mezinárodní ochrany. Jak žalovaný správně konstatoval, skutečnost, že má na území České republiky celou rodinu, byla stěžovateli známá již v průběhu řízení o předchozích žádostech. Nejedná se o novou skutečnost, kterou by byl správní orgán, a následně krajský soud, povinen hodnotit. Zabývat se rodinnou situací tedy bylo v rámci hodnocení toho, zda je žádost o mezinárodní ochranu nepřijatelná z důvodu dle § 10a písm. e) zákona o azylu, nadbytečné. Kasační soud navzdory kasační námitce shledal, že jak žalovaný, tak následně krajský soud, se rodinnou situací zabýval, což hodnotí vzhledem k charakteru vedeného správního řízení jako zcela nadbytečné. Nelze shledat nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v části, která není pro hodnocení věci relevantní

a vůbec součástí napadeného rozsudku nemusela být. Napadený rozsudek tudíž není nepřezkoumatelný.

[18] Druhou kasační námitkou je napadán postup krajského soudu, který neměl hodnotit relevanci nově uváděné skutečnosti – udělení trvalého pobytu rodinným příslušníkům, ale měl zrušit rozhodnutí žalovaného a vrátit mu věc k dalšímu řízení, v němž by žalovaný musel sám relevanci této nové skutečnosti posoudit.

[19] Soud nesouhlasí s tvrzením, že krajský soud nahradil názor, který měl nejprve vyslovit žalovaný. Ten se totiž, byť stručně, k pobytové situaci rodiny vyjádřil: „*Správní orgán doplňuje, že skutečnost pobytu celé žadatelovy rodiny na území ČR se dle názoru správního orgánu rozhodně netýká změny situace v zemi původu žadatele, dalšího vývoje v jeho azylovém příběhu jako takovém, netýká se rozhodně ani důvodů jeho odchodu z vlasti, ani jím prezentovaných problémů, které by tam měl mít, ani důvodů, pro něž by měl mít jakékoliv obavy v případě svého současného návratu do země, tím méně pak relevantních z hlediska zákona o azylu. Tato skutečnost tak nemůže mít vliv na výsledek řízení ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany výše jmenovaného a není důvodem pro její opětovné meritorní posuzování.*“ Žalovaný tedy vyhodnotil, že pobytová situace rodinných příslušníků není z hlediska mezinárodní ochrany relevantní. Krajský soud se s tímto závěrem ztotožnil a odůvodnění žalovaného doplnil. I Nejvyšší správní soud s jeho závěry souhlasí, neboť pro případné posouzení zásahu do soukromého a rodinného života není relevantní, jaký konkrétní pobytový status na území mají ostatní členové rodiny. Není pochybením soudu, pokud odůvodnění žalovaného precizuje, podrobně žadateli o mezinárodní ochranu vysvětlí, proč není jeho tvrzení relevantní a rozšíří tak závěry, které plynou již ze správního rozhodnutí. Napadený rozsudek nelze zrušit pro preciznější reakci na stěžovateleho tvrzení.

[20] Pro úplnost je třeba reagovat i na v kasační stížnosti zmíněnou judikaturu k této námitce. Rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002 – 25, či ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 – 71, však na posuzovanou věc nedopadají. Obsahují závěry, že názor žalovaného správního orgánu nemůže být dodatečně, nad rámec u soudu napadeného správního rozhodnutí, vysloven až ve vyjádření k žalobě, potažmo ve vyjádření ke kasační stížnosti. K ničemu takovému v nynější věci nedošlo. Žalovaný setrval na svých názorech vyjádřených ve správním rozhodnutí.

[21] Závěrem soud konstatuje, že provedení stěžovatelem navrhovaných důkazů, které předložil v řízení o kasační stížnosti, považuje za nadbytečné. S ohledem na formulaci kasačních námitek totiž není soudu ani zřejmé, jaká kasační tvrzení mají předložené důkazy podpořit.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Z výše uvedeného je zřejmé, že Nejvyšší správní soud neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení v postupu krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[23] Vzhledem k tomu, že rozhodl o věci samé bezprostředně poté, kdy provedl nezbytné procesní úkony, nerozhodoval již samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

pokračování

[24] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. října 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu